

**ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ СРЕЩУ
РАСИЗМА И НЕТОЛЕРАНТНОСТТА**

**ОБЩА ПОЛИТИЧЕСКА
ПРЕПОРЪКА NO 1
НА ЕКРН:**

**БОРБА С РАСИЗМА,
КСЕНОФОБИЯТА, АНТИСЕМИТИЗМА
И НЕТОЛЕРАНТНОСТТА**

ПРИЕТА НА 4 ОКТОМВРИ 1996 Г.

Страсбург, 1996

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

Secretariat of ECRI
Directorate General of Human Rights and Legal Affairs
Council of Europe
F - 67075 STRASBOURG Cedex
Tel.: +33 (0) 3 88 41 29 64
Fax: +33 (0) 3 88 41 39 87
E-mail: combat.racism@coe.int

Посетете нашата Интернет страница : www.coe.int/ecri

Европейската комисия срещу расизма и нетолерантността:

Като се позовава на Декларацията на държавните и правителствени ръководители на страните-членки на Съвета на Европа, приета на Срещата на високо равнище във Виена на 8-9 октомври 1993 г.;

Като се позовава на Плана за действие срещу расизма, ксенофобията, антисемитизма и нетолерантността, разработен като част от тази Декларация, с който на Комитета на министрите бе препоръчано да се създаде Европейска комисия срещу расизма и нетолерантността, чиито мандат да включва, *inter alia*, формулирането на общи политически препоръки към държавите-членки;

Като взема предвид предложенията, съдържащи се в Препоръка N 1275 за борбата с расизма, ксенофобията, антисемитизма и нетолерантността, приета от Парламентарната Асамблея на Съвета на Европа на 28 юни 1995 г.;

С убеждението, че ефективното противопоставяне на расизма, ксенофобията, антисемитизма и нетолерантността изисква устойчив и всеобхватен подход, въплътен в широк кръг от взаимодопълващи се и взаимоподсилващи се мерки във всички области на живота;

Като отчита социалните, икономически и правни особености на страните-членки и нуждата от конкретни мерки в тази сфера, които да отразяват тези особености;

Съзнавайки, че на расизма, ксенофобията, антисемитизма и нетолерантността не може да се противодейства само с юридически мерки, но подчертавайки, че юридическите мерки са все пак от първостепенно значение и че неспособността за прилагане на вече съществуващото законодателство в тази област дискредитира действията срещу расизма и нетолерантността като цяло;

Като напомня, че средносрочните и дългосрочни превантивни стратегии, основаващи се на образователни и други мерки, са от изключително значение за овладяване на различните прояви на расизъм, ксенофобия, антисемитизъм и нетолерантност, и като изразява в тази връзка подкрепата си за инициативите, предприети в рамките на Съвета на Европа, в частност в областта на преподаването по история, както и за Препоръка /84/18 за обучението на преподаватели в областта на межкултурното разбирателство, особено в контекста на миграцията, и за Препоръка R /85/7 относно преподаването и изучаването на правата на човека в училищата;

Като признава активната роля на медиите в полза на една култура на толерантност и взаимно разбирателство;

Като се стреми в тази първа Обща политическа препоръка, в допълнение към останалите усилия на международно равнище, да подпомогне ефективно държавите-членки в борбата срещу расизма, ксенофобията, антисемитизма и нетолерантността, посочвайки им конкретни и специфични мерки в няколко особено важни области;

препоръчва на правителствата на държавите-членки следното:

A. По отношение на законодателството, прилагането на законите и съдебните процедури за обезщетение

- Да гарантират, че на първостепенно равнище в националния правов ред, например в Конституцията или в Основния закон, е закрепен ангажиментът на държавата към еднакво третиране на всички лица и за борба с расизма, ксенофобията, антисемитизма и нетолерантността;
- Да подпишат и ратифицират съответните международноправни инструменти, посочени в Приложението;
- Да гарантират, че националното наказателно, гражданско и административно законодателство е насочено изрично и конкретно срещу расизма, ксенофобията, антисемитизма и нетолерантността, постановявайки, *inter alia*, че:
  - дискриминацията на работното място и при доставката на стоки и услуги за обществото е незаконна;
  - актовете на расизъм и ксенофобия се наказват строго посредством методи като:
    - определяне на обичайните престъпления, които обаче са с расистки и ксенофобски характер, като специални престъпления;
    - възможност мотивите на закононарушителя, свързани с расизма или ксенофобията да бъдат конкретно взети предвид;
  - криминалните престъпления от расистко или ксенофобско естество могат да се разследват *ex officio*;
  - в съответствие със задълженията, поети от държавите съгласно съответните международни инструменти и в частност съгласно член 10 и 11 на Европейската конвенция по правата на човека, устните, писмени, аудиовизуални и други форми на изразяване, включително електронните медии, подстрекаващи към омраза, дискриминация или насилие спрямо расови, етнически, народностни или религиозни групи или техни представители на основанието, че принадлежат към такива групи, се квалифицират от закона като престъпни деяния, което следва да се отнася и до производството, разпространението и съхранението с цел разпространение на въпросните материали;
- В съответствие с горепосочените международни задължения, да предприемат мерки, включително при необходимост законови мерки когато е необходимо, за борба с расистките организации - като се има предвид, че те представляват заплаха за правата на малцинствените групи - в т.ч. за забрана на подобни организации в случаите, когато се счита, че това би допринесло за борбата срещу расизма;

- Да гарантират, че обществеността е запозната със законодателството, насочено против расизма, ксенофобията, антисемитизма и нетолерантността;
- Да гарантират, че наказателното преследване за расистки и ксенофобски престъпления е от първостепенен приоритет и се води активно и последователно;
- Да вземат мерки за събирането и публикуването на точни данни и статистики за броя на регистрираните в полицията престъпления на основата на расизма и ксенофобията, за броя на заведените дела, за причините, поради които за такива престъпления не е било възбудено наказателно преследване, както и за изхода от заведените дела;
- Да гарантират, че жертвите на дискриминацията разполагат със съответни възможности за съдебно възмездие, както в областта на наказателното право, така и в административното и гражданското право, където може да се предостави парично или друго обезщетение;
- Да гарантират, че жертвите на дискриминацията разполагат с необходимата правна помощ, когато търсят правосъдие;
- Да гарантират, че съществуването на начини за получаване на правосъдие и възможността за достъп до тях са общоизвестни;

Б. По отношение на политиката в редица области

- Да предприемат мерки в областта на образованието и информацията с цел да се засили борбата срещу расизма, ксенофобията, антисемитизма и нетолерантността;
- Да приемат политика, утвърждаваща разбирането, че културното разнообразие допринася за богатството на обществото;
- Да предприемат изследвания относно естеството, причините и проявите на расизъм, ксенофобия, антисемитизъм и нетолерантност на местно, регионално и национално равнище;
- Да се уверят, че училищните програми, например в областта на преподаването по история, са разработени по такъв начин, че да укрепват разбирането за културните различия между хората;
- Да въведат и подкрепят курсове целящи да повишат разбирането за наличието на културни различия и предразсъдъци и да увеличат познанията за правните аспекти на дискриминацията, предназначени за лица, които отговарят за назначаването и развитието на служителите, които имат пряк допир с обществеността или са отговорни служителите в организацията да се придържат към стандартите и политиката на недискриминация и равни възможности;
- Да гарантират, в частност, че такова обучение е въведено и се провежда за полицията, служителите в криминалните бюра и в затворите, както и за служителите, отговарящи за лицата, нямащи гражданство, и по-специално за бежанците и лицата, търсещи убежище;

- Да насърчават държавните служители да имат предвид, че е желателно в публичните си изказвания да се стремят към укрепване на толерантността;
- Да гарантират, че полицията третира равностойно всички членове на обществото и избягва всякакви действия на расизъм, ксенофобия, антисемитизъм и нетолерантност;
- Да създадат формални и неформални структури за диалог между полицията и малцинствените общности и да въведат в действие механизъм за независимо разследване на инциденти и спорни въпроси между полицията и малцинствените групи;
- Да насърчават назначаването на представители на малцинствените групи като служители на всички нива в обществените услуги, и особено в полицията и помощните служби;
- Да гарантират, че е осигурен пълен достъп за всички членове на обществото, без всякаква дискриминация, до обществените услуги и до услугите с обществен характер, като здравеопазване, социални услуги и образование;
- Да предприемат конкретни мерки, като например осигуряване на целенасочена информация, за да се осигури фактически равен достъп на всички подходящи групи до тези услуги;
- Да насърчават и повишават реалното равенство на възможностите, като въведат специални мерки за обучение, които да подпомагат представителите на малцинствата да излязат на трудовия пазар;
- Да предприемат изследвания по отношение на дискриминационните практики и бариери или изолационните механизми в областта на общественото и частното жилищно настаняване;
- Да гарантират, че обществените жилища се разпределят на базата на обосновани публични критерии, т.е. такива, които предполагат равен достъп за всички подходящи лица, независимо от етническия им произход;
- Тъй като без наличието на подробни данни е трудно да се разработи и приложи ефикасна политика във въпросните области, да събират, където и когато е необходимо, в съответствие с европейските закони, разпоредби и препоръки относно защитата на данните и правото на личен живот, данни, с помощта на които да се извършва преценка на положението и опита на групи, които са особено уязвими по отношение на расизма, ксенофобията, антисемитизма и нетолерантността.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Международноправни инструменти, имащи отношение към проблематиката

- Конвенция за защита на правата на човека и основните свободи /Европейска конвенция по правата на човека/ /1950 г./ и допълнителните протоколи към нея
- Конвенция на ООН относно статута на бежанците /1951 г./
- Конвенция на Международната организация по труда относно дискриминацията във връзка със заетостта и упражняването на професия /1958 г./
- Европейска социална харта /1961 г./ и допълнителните протоколи към нея
- Конвенция на ЮНЕСКО срещу дискриминацията в образованието /1960 г./
- Международна конвенция за премахване на всички форми на расова дискриминация /1965 г./
- Международен пакт за икономически, социални и културни права /1966 г./
- Международен пакт за граждански и политически права /1966 г./ и първият допълнителен протокол към нея
- Европейска харта за регионалните и малцинствени езици /1992 г./
- Рамкова конвенция за защита на националните малцинства /1995 г./

